

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
E-Mail : thukekit@gmail.com

คำนำ

ตามแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกันและปราบปราม ได้กำหนดให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ทุกหน่วยงาน ดำเนินการวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการเป็นประจำทุกปี และรายงานผลการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา หรือตามระยะเวลาที่กำหนด หน่วยงานละ ๑ กระบวนงาน การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือ หากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะ เป็นความเสียหายที่น้อยกว่า เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดย ให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ และเป็น “สำนักงานสุจริต” สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ในฐานะหน่วยงานในกำกับดูแลของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ วางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบในหน่วยงาน โดยคัดเลือก ๑ กระบวนงาน ตามขอบเขตการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริต ด้าน “ กระบวนงานการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ของทางราชการ ตามพระราชบัญญัติอำนาจความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ กระบวนงานการขอใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนเอกชน ” ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รวมถึงการกำหนดมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต ในการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

สารบัญ

ส่วนที่ ๑ บทนำ

ที่มา	๑
วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
กลุ่มเป้าหมาย	๒
ตัวชี้วัด	๓

ส่วนที่ ๒ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต	๔
๒.๒ ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	๖
๒.๓ ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม	๗
๒.๔ ปัจจัยสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงการทุจริต	๙
๒.๕ แนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑๐
๒.๖ การประเมินเชิงคุณภาพ	๑๔

ส่วนที่ ๓ กรอบแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพหุมิติขอบ

ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

กระบวนการ/โครงการของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

๓.๑ กระบวนการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ (การใช้อำนาจตามกฎหมาย การให้บริการตามภารกิจ) โครงการทุนการศึกษาพระราชทาน ม.ท.ศ. ปี ๒๕๖๘ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร รับผิดชอบจัดการประชุมเพื่อกลั่นกรองคัดเลือกผู้รับทุนพระราชทาน ม.ท.ศ. เพื่อนำส่งไปที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	๑๙
๓.๒ กระบวนการโครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด กระบวนการ การจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ ของพัสดุ กรณีการจัดซื้อจัดจ้างที่มีการเอื้อประโยชน์หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๒๔
๓.๓ กระบวนการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ ตามพระราชบัญญัติ อำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ กระบวนการ การขอใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนเอกชน	๒๙

สารบัญ (ต่อ)

ส่วนที่ ๔ การติดตามและการรายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	
๔.๑ ปฏิทินการดำเนินงาน	๓๖
๔.๒ การรายงาน	๓๗
๔.๓ แบบรายงานติดตามสถานะแผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	๓๗
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ที่มา

เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ นายกรัฐมนตรี ได้เห็นชอบตามข้อเสนอของสำนักงาน ป.ป.ท. ให้รัฐบาลประกาศให้ปี ๒๕๖๐ เป็นปีแห่งการอำนวยความสะดวกทางธุรกิจ ต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ ตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. ได้สรุปรายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ (Corruption Perceptions Index ๒๐๑๖ โดยบทสรุป พบว่าแหล่งการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกทางธุรกิจมีคะแนนลดลงอย่างมาก สำนักงาน ป.ป.ท. ได้นำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนปีแห่งการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ ต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ ต่อที่ประชุมคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐ โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ รับทราบมติคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) ตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. เสนอ (ปัจจุบันกลไกคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) ได้ยกเลิกแล้ว โดยได้ปรับหน้าที่และอำนาจมารวมไว้ที่ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) ให้เป็นกลไก การป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตระดับชาติ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๓๕๘/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ เรื่อง จัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ และสำนักงานศึกษาธิการ ภาค ๑๑ ได้มีคำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ที่ ๓๖/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ แต่งตั้งคณะทำงานประจำศูนย์ ภายใต้กรอบแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่มุ่งเน้นให้ภาคีรัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัยการทุจริตและประพฤติมิชอบ" โดยดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยอยู่ในอันดับ ๑ ใน ๒๐ หรือมีคะแนนประมาณ ๓๓ คะแนน ภายในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๖ – ๒๕๕๐ แผนย่อยที่ ๑ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปรับ"ระบบ" เพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ โดยการพัฒนาเครื่องมือเพื่อสร้างความโปร่งใส มุ่งเน้น การสร้างนวัตกรรมและมาตรการในการต่อต้านการทุจริตที่มีประสิทธิภาพและเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต รวมถึงการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง ของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหากการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตของทุกหน่วยงานภาครัฐ มีประสิทธิภาพที่ดีจะส่งผลให้ปัญหาการทุจริตลดลง ลดความสูญเสียทางงบประมาณที่เกิดขึ้นกับระบบ เศรษฐกิจของประเทศ ประเทศสามารถมีงบประมาณ ไปพัฒนาสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน ลดต้นทุน ในการดำเนินคดี สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุน ชาวต่างชาติ เสริมสร้างภาพลักษณ์ของประเทศ และยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เนื่องจากคะแนน CPI นั้น เป็นการสะท้อนภาพลักษณ์การทุจริตของประเทศ ต่างๆ ทั่วโลกที่เราไม่สามารถปฏิเสธได้ เพราะคะแนนดัชนี CPI เป็นหนึ่งในเครื่องมือที่กลุ่มนักลงทุนใช้ประเมิน ความน่าสนใจในการลงทุนของแต่ละประเทศ โดยมองว่า การทุจริตเป็นหนึ่งในปัจจัยที่เป็นต้นทุนหรือ เป็นความเสี่ยงในการเข้ามาประกอบธุรกิจ หากประเทศใดมีคะแนนดัชนี CPI ที่สูงย่อมสะท้อนถึงภาพลักษณ์ ของประเทศที่ดี

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ในฐานะเลขานุการ คอตช. ได้พัฒนาแนวทางการดำเนินการเพื่อวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริต ประพฤติมิชอบในส่วนราชการและเพื่อเป็นเครื่องมือหนึ่งในการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index :CPI) ภายใต้แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ๑ ส่วนที่ บพท. ๒ แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกันและปราบปราม โดยมีศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) เป็นกลไกหลักในการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการเป็นประจำทุกปีและรายงานผลการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา หรือตามระยะเวลาที่กำหนดและตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนดทำการประเมินเชิงคุณภาพในการบริหารความเสี่ยงการทุจริตหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้มีการนำไปสู่การปฏิบัติให้เห็นผลเป็นรูปธรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหน่วยงานภาครัฐ จึงกำหนดแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) การขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต/เกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ “มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Control) เพื่อให้ ศปท. กระทรวงใช้เป็นแนวทางการขับเคลื่อนหน่วยงานภายในสังกัดและกำกับ

ดังนั้น เพื่อให้แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกันและปราบปรามเพื่อให้การขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยง การทุจริตอย่างเป็นระบบและสามารถนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร จึงได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จะนำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ไปดำเนินการขับเคลื่อน ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม อันจะส่งผลให้การทุจริตในการปฏิบัติราชการของทุกส่วนราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ลดน้อยลง

๑.๒ วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. เพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต และให้เข้าใจจุดเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดการทุจริต ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

๒. เพื่อสร้างมาตรการควบคุมเพื่อลดความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสกลนคร ปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยับยั้งการทุจริตและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร สนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีการบริหารราชการ ด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้

๓. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสียในภารกิจของหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

๑.๓ กลุ่มเป้าหมาย

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร และโรงเรียนเอกชนในสังกัด

๑.๔ ตัวชี้วัด

๑. ระดับความสำเร็จในการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร เพื่อกำหนดเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตและสร้างความโปร่งใส

๒. ร้อยละความสำเร็จของการกำกับ ติดตามรายงานผลตามแนวทางมาตรการป้องกันการทุจริตและสร้างความโปร่งใส เป็นการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประพฤติมิชอบของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

๓. ร้อยละ ๑๐๐ ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ที่นำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตไปใช้ในหน่วยงาน

๔. ร้อยละของหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA (ร้อยละ ๘๕ ของหน่วยงานที่ประเมิน ITA ได้คะแนน ๙๐ คะแนนขึ้นไป)

๑.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

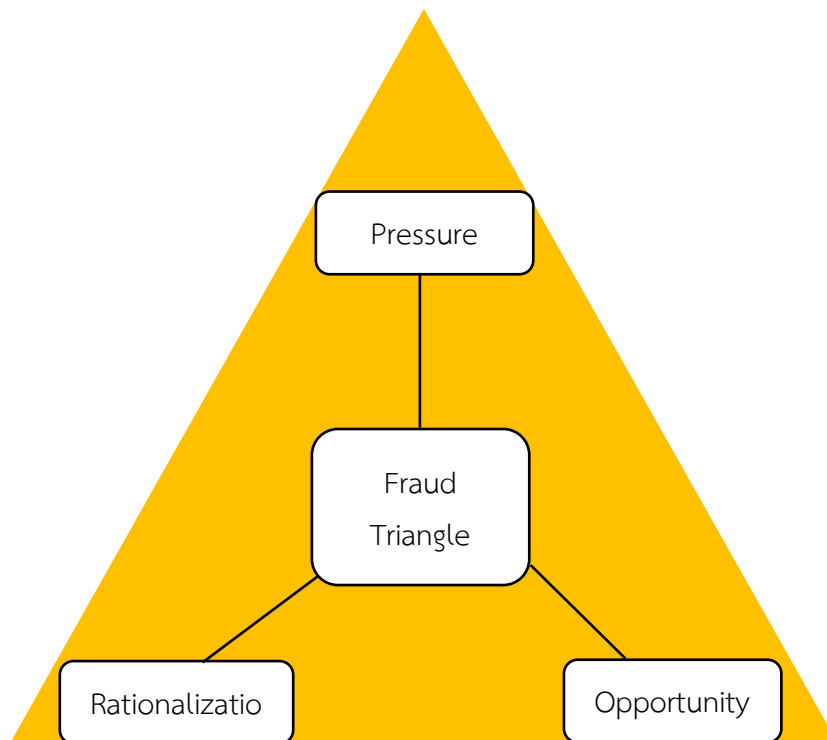
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร และโรงเรียนเอกชนในสังกัด มีแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๒ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

๒. ทฤษฎีเกี่ยวข้อง

๒.๑ ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาสซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุมกำกับ การควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ ตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle) ตามหลักการและทฤษฎี Triangle Fraud ของ Dr. Ronald R.Cressey (๑๙๔๐) ซึ่งเป็นนักสังคมวิทยาและอาชญาวิทยาชาวอเมริกัน ได้ให้สมมติฐานไว้ในหนังสือชื่อ Other's People Money

นอกจากหลักการและทฤษฎี Triangle Fraud ของ Dr. Ronald R.Cressey (๑๙๔๐) ยังมี ทฤษฎี Four-Sided Diamond Fraud ของ David T.Wolfe and Dana R. Hermanson (๒๐๐๔) และทฤษฎี GONE Theory ของ Leonard J. Brook (๒๐๐๔) โดยหลักทฤษฎีทั้งสามได้กล่าวถึงสาเหตุจูงใจของพฤติกรรมผู้กระทำผิดหรือสิ่งที่จะก่อให้เกิดการทุจริต ตามตารางดังนี้

Triangle Fraud	Four-sided Diamond	Gone Theory
๑. Opportunity	๑. Capability ๒. Opportunity	๑. G-Greed ๒. O-Opportunity
๒. Pressure	๓. Incentive / Motive	๓. N-Need
๓. Rationalization	๔. Rationalization	๔. E-Expectation

คำอธิบายความหมายของคำศัพท์ ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต	
Opportunity	โอกาส เหตุการณ์ สถานการณ์ที่เอื้ออำนวย มีสิ่งล่อตาล่อใจ เปิดโอกาส ที่จะฉกฉวยผลประโยชน์ เนื่องจากความบกพร่องหรือจุดอ่อนของระบบงาน หรือช่องว่างของกฎระเบียบที่เปิดโอกาสให้ทำได้
Pressure	ความกดดัน ความกดดัน และแรงกดดันเมื่อเกิด เหตุการณ์คับขันจากสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ มี ความจำเป็นต้องการใช้เงิน
Incentive / Motive	แรงจูงใจ แรงบันดาลใจ มีสิ่งจูงใจ
Capability	ความสามารถ มีความสามารถที่ทำได้ที่เกิดจาก อุปนิสัย ความสามารถ เฉพาะตัวของผู้ปฏิบัติงาน และลักษณะงานเอื้อประโยชน์ที่จะประพุดิมีขอบ และทำการทุจริตได้
Rationalization	มีเหตุผล มีเหตุผลเข้าข้างตนเองว่าสามารถทำได้ คนอื่นยังสามารถทำได้ โดยไม่คิดว่าผิด มีความสามารถ และโอกาสที่เกิดจากตำแหน่งหน้าที่
Greed	ความโลภ เกิดความละโมภโลภมาก เห็นคนอื่น ทำผิดแล้วไม่ได้รับการลงโทษ จับไม่ได้จึงหลงผิด อยากทำบ้าง ไม่พึงพอใจในสิ่งที่ตนมี
Need	ความต้องการอยากได้ ความต้องการหรือความ จำเป็นที่ต้องการใช้เงิน จึงมีเป็นแรงกดดัน ให้ทำทุกสิ่งทำได้เพื่อให้ได้เงินมา
Expectation	ความคาดหวัง คาดหวังว่าสิ่งที่ตนกระทำไม่มีผู้อื่น ล่วงรู้ และเอาผิดได้ หรือ โอกาสที่จะถูกค้นพบ การกระทำที่ผิด ถูกจับได้และรับการลงโทษน้อยมาก

(ข้อมูลจากบทความ ผู้ตรวจบัญชีสหกรณ์ มีบทบาทและหน้าที่ในการป้องกันและตรวจสอบการทุจริต
ในสหกรณ์ได้อย่างไร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์)

๒.๒ ประเภทความเสี่ยงการทุจริต (สำนักงาน ป.ป.ท.)

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต

๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

นิยามประเภทของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต Corruption Risk Management : CRM	
ด้านที่ ๑ ด้านการอนุมัติ อนุญาต	การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐ
ด้านที่ ๒ ด้านการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่	การอำนาจหน้าที่ (Authority) คือ อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่ง ใด ตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติ หรือละเว้น การปฏิบัติในทางมิชอบ
ด้านที่ ๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	-โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุกประเภทงบประมาณได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอกงบประมาณ และ โครงการที่จ่ายขาดจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - ไม่รวมโครงการที่หน่วยรับงบประมาณ “ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณ รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาท ขึ้นไป ที่มีการจัดซื้อจัดจ้างเฉพาะ ส่วนราชการระดับกรม/เทียบเท่า และรัฐวิสาหกิจ

๒.๓ ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

นิยาม ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	
คำศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอน และมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น
	ทุจริต : การใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด : การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต
	ปัญหา หรือความต้องการ : ของผู้รับบริการ หรือ ธุรกิจตัวกลาง หรือ Third Party หรือ Customs Broke หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น สำหรับด้านการอนุมัติ อนุญาตให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงการทุจริต เนื่องจากความยุ่งยาก (Pain point) อุปสรรคหรือความต้องการ ของผู้ขอรับบริการ ในแต่ละจุดสัมผัสของการให้บริการเป็นจุดเสี่ยง หรือเป็นสื่อการเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์เท่าใด นำสู่การจ่ายเงินและ ค่าธรรมเนียมระบบ หรืออาจมีการเอื้อประโยชน์ หรือ การตอบแทนบุญคุณในรูปแบบต่างๆ อาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
สินบน Bribery	สินบน Bribery ISO 37001 : ได้ให้ความหมายสินบน หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์เท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและ ไม่ใช่ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใด ๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำ หรือละเว้น การกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น (ตามความหมายของ ISO 37001 “offering, promising, giving, accepting or soliciting of an undue advantage of any value (which could be financial or non-

นิยาม ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	
คำศัพท์เฉพาะ	ค่านิยาม
	financial), directly or indirectly, and irrespective of location(s), in violation of applicable law, as an inducement or reward for a person acting or refraining from acting in relation to the performance of that person's duties. (ที่มา : Bureau Veritas Certification Services The Implementation of ISO 37001 with Gift Giving and Receiving)
ของขวัญ Gifts	Gifts ของขวัญ ISO 37001 : ได้กล่าวถึงประเด็นเรื่องของขวัญ หรือผลประโยชน์อื่นใดไว้ในข้อกำหนดย่อยข้อหนึ่งของหัวข้อด้านการดำเนินการ (Operation) โดยกำหนดว่า “องค์กรต้องดำเนินการตามกระบวนการที่ออกแบบขึ้นเพื่อป้องกันการเสนอ การให้ หรือการรับของขวัญ เครื่องแสดงไมตรีจิต การบริจาคน และประโยชน์ในลักษณะเดียวกัน เมื่อการเสนอ การให้ หรือการรับสามารถพิจารณา อย่างเป็นเหตุเป็นผล ได้ว่าเป็นสินบน” .. (ตามความหมายของ ISO 37001 Gifts, hospitality, donations and similar benefits “The organization shall implement procedures that are designed to prevent the offering, provision or acceptance of gifts, hospitality, donations and similar benefits where the offering, provision or acceptance is, or could reasonably be perceived as, bribery (ที่มา : Bureau Veritas Certification Services The Implementation of ISO 37001 with Gift Giving and Receiving)

นิยาม ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	
คำศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ตามธรรมจรรยา	มาตรา ๑๒๘ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์ การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๓ ให้นิยาม “การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่น ใดตามธรรมจรรยา” หมาย ความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด จากญาติ หรือบุคคลที่ให้แก่ในโอกาสต่าง ๆ โดยปกติ ตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือ วัฒนธรรม หรือให้แก่ตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยง การทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงิน หรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความ เสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของ ความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตจาก ๒ ปัจจัยคือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการ ทุจริต (Risk Owner)	ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการ หรือโครงการ
Key Controls in place	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงาน มีอยู่ในปัจจุบัน
Further Actions to be Taken	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงาน จัดทำเพิ่มเติม

๒.๔ ปัจจัยสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

๑. ความมุ่งมั่นของผู้นำองค์กร ในการวางระบบการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ขององค์กร
ที่ยอมรับว่าความเสี่ยงการทุจริตมีอยู่จริง หากมีประเด็นการทุจริตต้องยกระดับเป็นบทเรียน เพื่อเรียนรู้และ
หาแนวทางการบริหารจัดการป้องกันการเกิดซ้ำ กฎแฉสำคัญที่ช่วยผลักดันให้องค์กรเติบโต

ไม่ใช่ความสามารถในการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงการทุจริต แต่คือการที่ผู้นำองค์กรต้องทำให้เรื่องของการบริหาร ความเสี่ยงการทุจริตเป็นนโยบายและแนวทางที่ทุกส่วนจะต้องนำไปปฏิบัติ

๒. ความเข้าใจเรื่องความเสี่ยงการทุจริตในทิศทางเดียวกันของคนในองค์กร

๓. กำหนดกระบวนการบริหารความเสี่ยงการทุจริตอย่างทั่วถึงทั้งองค์กรและกระทำการอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ มีตัวแทนผู้เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงการทุจริตต้องมีความเที่ยงธรรม ด้วยการมองจากบุคคลภายนอกมองไปที่กระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน (Outside in) และอาจให้มีผู้แทนจากภายนอก เช่น ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้มีมุมมองที่รอบด้าน แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๔. มีการเปิดเผยแผนและผลของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในเว็บไซต์ ของหน่วยงานมีการสื่อสารภายในหน่วยงาน ติดตามประเมินผลเพื่อวัดประสิทธิผลของแผนบริหารจัดการ ทุจริตอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอาจมีการเปลี่ยนแปลง มาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริตที่กำหนดไว้เพียงพอหรือไม่และมาตรการที่กำหนดไว้ใช้ได้จริงหรือใช้ได้จริง แต่ไม่ได้ผล และสร้างความตระหนัก (Awareness) เรื่องความเสี่ยงการทุจริตในองค์กร

๒.๕ แนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักมาตรฐาน Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission (COSO) และ ISO 37001 : 2016

๑) กรอบตาม COSO 2013

กรอบหลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO 2013 (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐาน ที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมา มีการออกแนวทางด้านการควบคุม ภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Controlover Financial Report Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับ ติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control ครั้งที่ ๓ ในปี ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control - Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ๒๐๑๓ นี้ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้ มีการควบคุมภายในแต่เพิ่มเติมในส่วนอื่นๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่อง ในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะ ตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริต ภายในกิจการ COSO ได้ผลักดันให้กิจการต่างๆ ทำการขับเคลื่อน The Three Lines of Defense และถือว่าเป็นส่วนหนึ่ง ของ Internal Control Framework

๒) มาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ - องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ - คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ - คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ - องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ - องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ - กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ - ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ - พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ - ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ - ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ - พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ - ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ ๓๓ - องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ - มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
- หลักการที่ ๑๕ - มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)
- หลักการที่ ๑๖ - ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
- หลักการที่ ๑๗ - ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

๓) กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสให้แก่ผู้บริหาร

Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนพฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor)

ที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workllow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกัน ป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๔) กรอบตาม COSO 2017 (COSO ERM 2017)

COSO 2017 Enterprise Risk Management integrating with Strategy and Performance มุ่งชี้ให้เห็นถึงการเชื่อมโยงการทำงานของกลไกการบริหารความเสี่ยงองค์กรเข้ากับกลยุทธ์และการดำเนินงานขององค์กร ความเสี่ยงการทุจริตจึงเป็นหัวใจสำคัญเพื่อเป็นกลไกในการผลักดันให้องค์กรบริหารความเสี่ยงการทุจริตที่มีประสิทธิภาพและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Enhancement) ให้กับองค์กร

๔.๑) องค์ประกอบของกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กร มี ๕ องค์ประกอบ ดังนี้

๑) Governance and Culture (การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร) ประกอบด้วย บทบาทของคณะกรรมการ โครงสร้างการดำเนินงานตามเป้าหมายกลยุทธ์ การกำหนดวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ การยึดมั่นต่อค่านิยมองค์กร และการสร้างความเข้มแข็งด้านทุนมนุษย์

๒) Strategy & Objective Setting (กลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร) ประกอบด้วย การวิเคราะห์บริบทของธุรกิจ การกำหนดระดับความสามารถในการรับความเสี่ยง การประเมินทางเลือกของกลยุทธ์จัดการความเสี่ยงองค์กร และการวางเป้าประสงค์ทางธุรกิจภายใต้ความเสี่ยง

๓) Performance (เป้าหมายผลการดำเนินงาน) ประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง การประเมินระดับความรุนแรง การจัดลำดับความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง และการพิจารณาภาพรวมของความเสี่ยงองค์กรทั้งหมด

๔) Review & Revision (การทบทวนและปรับปรุง) ประกอบด้วย การประเมินความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการบริหารความเสี่ยง การทบทวนความสามารถในการจัดการและระดับความเสี่ยง และการปรับปรุงพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กร

๕) Information, Communication & Reporting (สารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงาน) ประกอบด้วย การใช้สารสนเทศสนับสนุนการบริหารความเสี่ยง การใช้ช่องทางการสื่อสาร ต่างๆ สนับสนุนการบริหารความเสี่ยง และการรายงานความสำเร็จ - การดำเนินการ รวมทั้งวัฒนธรรม ความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

สิ่งที่ COSO พยายามมุ่งเน้นนำเสนอในการปรับปรุงนี้ คือการแสดงให้เห็นว่าการบริหารความเสี่ยงองค์กรนั้น เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการสร้างคุณค่าผ่านกลยุทธ์และตัวแบบธุรกิจ ขององค์กรอย่างแท้จริง

" Good risk management and internal control are necessary for long term success of all organizations." -COSO (บทความจาก TRIS Academy Club Issue๔ January ๒๐๑๘, "Organizational Excellence" โดย ดร.สุรเดช จอจวรรณศิริ ผู้อำนวยการ สถาบันวิทยาการจัดการ ทริส คอร์ปอเรชั่น)

๔.๒) การบริหารความเสี่ยงขององค์กรหรือ ERM นั้นเป็นแนวคิดในการบริหาร ความเสี่ยงแบบใหม่ ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดแบบเดิมหลายประการที่สำคัญมี ดังนี้

แบบเดิม	ERM
ทำแยกเป็นส่วน ๆ หรือฝ่าย ๆ	ทำแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร
บริหารแบบตั้งรับ (รอให้เกิดปัญหาแล้วค่อยแก้ไข)	บริหารแบบเชิงรุก (ป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น)
ทำเป็นครั้งคราวหรือเฉพาะกิจ	ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
มุ่งเน้นด้านลบเพื่อลดความเสียหาย	มุ่งเน้นด้านบวกด้วยโดยแสวงหาโอกาส ที่จะ เป็น ประโยชน์แก่องค์กร ควบคู่กับด้านลบ

๔.๓) ISO 37001 : 2016 Anti-bribery Management Systems : ABMS

ISO 37001 มาตรฐานระบบการจัดการการต่อต้านการติดสินบน (anti-bribery management systems) ซึ่งองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน (ISO International Standardized Organization) ประกาศเมื่อ ปี ๒๕๕๘ ครอบคลุมตั้งแต่การจัดตั้งระบบ กระบวนการดำเนินการ การธำรง รักษา และการปรับปรุงพัฒนาระบบการจัดการการติดสินบน ต้องมีการดำเนินการด้วยมาตรการอย่างเป็น ระบบที่สมเหตุสมผล เหมาะสม เพียงพอ เพื่อป้องกันการติดสินบนที่ครอบคลุม

โครงสร้าง STRUCTURE OF ISO 37001 STANDARD ประกอบด้วย

๑. Scope ขอบเขต
๒. Normative references การอ้างอิงตามกฎเกณฑ์
๓. Term and Definitions ข้อกำหนดและคำจำกัดความ
๔. Context of the organization บริบทขององค์กร
๕. Leadership ความเป็นผู้นำ
๖. Planning การวางแผน
๗. Support การสนับสนุน
๘. Operation การทำงาน
๙. Performance Evaluation การประเมินผลการปฏิบัติงาน

๑๐. Improvement การปรับปรุง ในส่วนโครงสร้างของ ISO 37001 ข้อ ๔ ได้กำหนดให้มีหลักการประเมิน ความเสี่ยงการติดสินบน (Bribery Risk Assessment)

๒.๖ การประเมินเชิงคุณภาพ

“ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Management Systems: CRMS) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นระบบที่สำนักงาน ป.ป.ท. ได้พัฒนาขึ้น สำหรับใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต โดยได้ประยุกต์ใช้แนวความคิด การบริหารจัดการ ความเสี่ยงตามหลักสากล ซึ่งประกอบด้วย แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง ต า ม แ น ว ข อ ง Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (COSO) ซึ่งประกอบด้วย COSO 2013 internal Contro , COSO 2017 Enterprise Risk Management integrating with Strategy and Performance และ ISO 37001 : 2016 Anti-bribery Management Systems และระบบการบริหาร จัดการความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Management Systems: CRMS) ยังมุ่งให้มีการดำเนินการ ตามแนวทาง ของวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act หรือ วางแผน-ปฏิบัติ-ตรวจสอบ- ปรับปรุง) เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๑) กรอบแนวคิดการพัฒนาระบบการประเมินเชิงคุณภาพ ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยง การทุจริต” (Corruption Risk Management Systems: CRMS)

❖ CRMS จะต้องสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาหน่วยงานในเชิงบวกมากกว่าทำให้เจ้าหน้าที่ ของหน่วยงานรู้สึกกังวล

❖ ผลการประเมิน CRMS ควรให้แนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนให้กับหน่วยงานไปในตัว

❖ หน่วยงานราชการที่ได้รับการประเมิน CRMS ได้ประโยชน์จากการประเมิน สามารถ นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และได้รับประโยชน์ในมุมของการสื่อสาร ภาพลักษณ์องค์กร โดยเฉพาะการแสดงให้เห็นถึงสังคมและสาธารณชนรับรู้ว่าหน่วยงานให้ความสำคัญกับการยับยั้ง การทุจริต

๒) นิยามประเภทของ ความเสี่ยงการทุจริต

ด้านที่ ๑ ด้านการอนุมัติ อนุญาต

การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวก ในการให้บริการภาครัฐ

ด้านที่ ๒ ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

การอำนาจหน้าที่ (Authority) คือ อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใด ตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ

ด้านที่ ๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

• โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุกประเภท งบประมาณ ได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับการสนับสนุน จากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอกงบประมาณ และโครงการที่ใช้จ่ายจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

• ไม่รวมโครงการที่หน่วยรับงบประมาณ “ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จากสำนัก งบประมาณรายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาท ขึ้นไป ที่มีการจัดซื้อจัดจ้างเฉพาะส่วนราชการ ระดับกรม/เทียบเท่า และรัฐวิสาหกิจ

๓) ระเบียบวิธีการประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินเชิงคุณภาพระบบการบริหารจัดการ ความเสี่ยง การทุจริต ” (Corruption Risk Management Systems: CRMS) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

สัดส่วน และน้ำหนักคะแนน			
ตัวชี้วัด	น้ำหนัก/ คะแนน	ตัวชี้วัด ย่อย	จำนวนข้อ ที่ทำการ ประเมิน
๑) แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๖๐	๔	๘
๑.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Risk criteria)	๕		
๑.๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Risk identification)	๒๕		
๑.๓ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๒๕		
๑.๔ การรับรองแผนและการเปิดเผยข้อมูล	๕		
๒) ผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๔๐	๒	๒
๒.๑ การรายงานผลและการเปิดเผยข้อมูล	๕		
๒.๒ ผลการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๓๕		
รวม	๑๐๐	๖	๑๐

๔) ระดับผลการประเมินเชิงคุณภาพ ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Management Systems: CRMS) ระดับผลการประเมิน แบ่งเป็น ๔ ระดับ (Scale) ดังนี้

Excellent : E (ดีเยี่ยม)	สูงกว่า ๘๐ คะแนน
Good : G (ดี)	ระหว่าง ๖๑ – ๗๙ คะแนน
Pass : P (ผ่าน)	ระหว่าง ๕๐ - ๖๐ คะแนน
Upgrade : U (ปรับปรุง)	ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน

ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมิน

ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัดหลัก ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัดย่อย ตัวชี้วัดที่ ๒ ผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัดย่อย
ตัวชี้วัดที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัดย่อย (๖๐ คะแนน) ๑.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Risk criteria) (๕ คะแนน) เกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย ๒ เกณฑ์ คือ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) ☐ เกณฑ์การประเมิน - ไม่มีเกณฑ์การประเมิน (๐ คะแนน) - มีเกณฑ์การประเมิน (๕ คะแนน)
๑.๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Risk identification) (๒๕ คะแนน) ๑.๒.๑ มีความชัดเจน : การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตเป็นหัวใจสำคัญ ต้อง Point Focus เหตุการณ์ ที่คาดการณ์ หรือ พยากรณ์ ในอนาคตว่าอาจจะเกิดการทุจริต หากไม่มีมาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตจึงต้องให้ชัดเจน เพื่อจะนำไปสู่การกำหนด มาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริตให้สามารถ ลดโอกาสหรือลดความเสี่ยงได้ตรงจุด (ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร) (ดูตัวอย่างการระบุ ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตประกอบ) (๑๐ คะแนน) ☐ เกณฑ์การประเมิน - การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต ไม่มีความชัดเจน = ๐ คะแนน - การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต มีชัดเจนบางส่วน = ๕ คะแนน - การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต มีความชัดเจนของการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต = ๑๐ คะแนน
๑.๒.๒ ไม่มีการระบุปัญหาเป็นความเสี่ยงการทุจริต : การประเมินความเสี่ยงการทุจริตต้องไม่นำ ปัญหามาเป็น ความเสี่ยงการทุจริต (๕ คะแนน) ☐ เกณฑ์การประเมิน - มีการระบุปัญหาเป็นความเสี่ยงการทุจริตเป็นส่วนใหญ่หรือทั้งหมด = ๐ คะแนน - มีการระบุทั้งปัญหาและความเสี่ยง = ๒ คะแนน - มีการระบุความเสี่ยงทั้งหมด = ๕ คะแนน
๑.๒.๓ มีผลการประเมินเป็นความเสี่ยงในระดับตั้งแต่ปานกลาง สูง หรือสูงมาก : การประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการโดยหลักการ การประเมินความเสี่ยงของขั้นตอน การดำเนินงานมีโอกาสที่จะมีความเสี่ยงในระดับที่แตกต่างกันจึงมีความเป็นไปได้ที่ทุกขั้นตอน จะมีความเสี่ยงระดับต่ำทั้งหมด (๕ คะแนน) ☐ เกณฑ์การประเมิน - มีผลการประเมินระดับความเสี่ยงระดับต่ำทั้งหมด = ๐ คะแนน - มีผลการประเมินความเสี่ยงอยู่ระหว่าง ระดับปานกลาง – สูงมาก หรือระดับใดระดับหนึ่ง แต่ต้องไม่ใช่ความเสี่ยงระดับต่ำเท่านั้น = ๕ คะแนน

ตัวชี้วัดที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัดย่อย (๖๐ คะแนน)
๑.๒.๔ มีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่มุ่งเน้นการรับสินบน Bribery Risk หรือการรับของขวัญ Gift จากการปฏิบัติหน้าที่หรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สามารถคำนวณมูลค่าได้ ☐ เกณฑ์การประเมิน - ไม่มีการประเมินความเสี่ยงการรับสินบน = ๐ คะแนน - มีการประเมินความเสี่ยงการรับสินบน = ๕ คะแนน
ตัวอย่าง การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต ● การปฏิบัติหน้าที่มีข้อต้องระบุให้ชัดเจนว่า มีข้ออย่างไร เช่น อาจมีการเปลี่ยนแปลงข้อกล่าวหา (ฐานความผิด) จากหนักเป็นเบา หรือจากเบาเป็นหนักเพื่อเรียกรับสินบน ● การยกยอทรัพย์สินที่ได้จากการตรวจค้น จับกุม ไม่ระบุในบัญชีของกลาง ● การคำนวณราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง ต้องระบุให้ชัดว่า จุดไหน หรือรายการใดที่มีความเสี่ยงที่ทำให้ราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง เช่น งานขุดดินด้วยเครื่องจักร แต่อาจคำนวณราคากลางงานขุดลอกด้วยรถขุด ● คณะกรรมการพิจารณาผลตรวจสอบเอกสารคุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอไม่ครบถ้วน ต้องระบุให้ชัดเจนว่า เอกสารอะไรที่มีโอกาสมีความเสี่ยง จะได้วางมาตรการปิดจุดความเสี่ยงได้ตรงจุด
๑.๓ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ๑.๓.๑ มีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตสอดคล้อง เชื่อมโยงกับประเด็นความเสี่ยงที่ได้จากการประเมิน (๑๕ คะแนน) หากมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ส่วนใหญ่เป็นการอบรมให้ความรู้ ปลุกจิตสำนึก การประกาศ No Gift Policy ในภาพรวมขององค์กร การดำเนินการตามระเบียบกฎหมายการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ การกำกับดูแลโดยผู้บังคับบัญชา โครงการเข้าร่วม CoST หรือ IP หรืออื่นๆ ในทำนองเดียวกันนี้ จะถือว่าเป็นมาตรการที่ไม่สอดคล้อง ☐ เกณฑ์การประเมิน - ไม่สอดคล้องทั้งหมด = ๐ คะแนน - สอดคล้องบางส่วน = ๘ คะแนน - สอดคล้องกับประเด็นความเสี่ยงที่ประเมินทั้งหมด = ๑๕ คะแนน
๑.๓.๒ มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้ในแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ต้องเป็นมาตรการฯ ที่เป็นผลมาจากการประเมินความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ดังนั้น หากเป็นมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยได้ดำเนินการอยู่แล้ว หากจะนำมาเป็นมาตรการ ของปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ต้องแสดงให้เห็นชัดเจนว่าเป็นมาตรการที่จัดทำเพิ่มเติมจากมาตรการเดิมอย่างไร (๑๐ คะแนน) ☐ เกณฑ์การประเมิน - เป็นมาตรการที่มีการดำเนินการก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีการบังคับใช้ไปแล้ว = ๐ คะแนน

- เป็นมาตรการที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ บางส่วนดำเนินการในปีถัดไปด้วย = ๒ คะแนน - เป็นมาตรการที่จะมีดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ทั้งหมด = ๑๐ คะแนน
๑.๔ การรับรองแผนและการเปิดเผยข้อมูล แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ต้องได้รับความเห็นชอบหรือ ได้รับอนุมัติจากผู้บริหาร ของหน่วยงาน และนำเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน (๕ คะแนน) ☐ เกณฑ์การประเมิน - ไม่มีการเสนอแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ต่อผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานหรือผู้บริหาร ที่กำกับดูแล และเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน = ๐ คะแนน - มีการเสนอแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตต่อผู้บริหารสูงสุด ของหน่วยงานหรือผู้บริหารที่ กำกับดูแลและเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน = ๕ คะแนน
ตัวชี้วัดที่ ๒ ผลการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต (๔๐ คะแนน)
๒.๑ การรายงานผลและการเปิดเผย (๕ คะแนน) รายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ต้องมีการเสนอรายงาน ต่อผู้บริหารของหน่วยงาน และนำเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน (๕ คะแนน) ☐ เกณฑ์การประเมิน - ไม่มีการรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต = ๐ คะแนน - มีการรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ต่อผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานหรือผู้บริหารที่กำกับ ดูแล และเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน = ๕ คะแนน
๒.๒ ผลการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (๓๕ คะแนน) การดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตต้องเป็นการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ เท่านั้น ☐ เกณฑ์การประเมิน - มีมาตรการ แต่อยู่ระหว่างดำเนินการยังไม่สามารถบังคับใช้ได้ = ๑๐ คะแนน - มีมาตรการและการดำเนินการจนแล้วเสร็จมีการบังคับใช้แล้ว ๑ มาตรการ = ๒๐ คะแนน - มีมาตรการและการดำเนินการจนแล้วเสร็จมีการบังคับใช้แล้ว ๒ มาตรการ = ๒๕ คะแนน - มีมาตรการและการดำเนินการจนแล้วเสร็จมีการบังคับใช้แล้ว ๓ มาตรการขึ้นไป = ๓๕ คะแนน

ส่วนที่ ๓

กรอบแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของสำนักงานศึกษาธิการศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ได้จัดทำกรอบแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในสำนักงาน
ศึกษาธิการ จำนวน ๓ โครงการ/กระบวนการงาน ดังนี้

๓.๑ โครงการ : โครงการทุนการศึกษาพระราชทาน ม.ท.ศ. ปี ๒๕๖๘ สำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดสกลนคร รับผิดชอบจัดการประชุมเพื่อกลั่นกรองคัดเลือกผู้รับทุนพระราชทาน ม.ท.ศ. เพื่อนำส่งไป
ที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๓.๑.๑ การระบุความเสี่ยง

ประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ด้าน

- ☒ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้ตำแหน่งหน้าที่และอำนาจ
- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง โดยให้คัดเลือกโครงการ
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
- ☐ ความเสี่ยงต่อการทุจริตด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

๓.๑.๒ เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

โอกาส/ ผลกระทบ	๑	๒	๓	๔	๕
โอกาส (Likelihood)	เหตุการณ์ ไม่น่ามีโอกาสเกิด การกระทำทุจริต หรือไม่เกิดขึ้นเลย	เหตุการณ์/ โอกาส เกิดการ กระทำทุจริต มากกว่า ๑ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/ โอกาส เกิดการ กระทำ ทุจริต มากกว่า ๒ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/ โอกาส เกิด การกระทำ ทุจริตมากกว่า ๓ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/ โอกาสเกิดการ กระทำทุจริต มากกว่า ๔ ครั้ง ต่อปี
ผลกระทบ (Impact)	แทบจะไม่มี ผลกระทบ	ปรากฏว่าข่าว ที่อาจพาดพิง คนในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส	หน่วย ตรวจสอบ ของหน่วยงาน หรือหน่วย ตรวจสอบ จากภายนอก เข้าตรวจสอบ ข้อเท็จจริง	เกิดความ เสียหาย ด้าน ภาพลักษณ์ ของหน่วยงาน ในเรื่องความ โปร่งใส ขององค์กร	เกิดความ เสียหาย ด้านภาพลักษณ์ ของหน่วยงาน และนำไปสู่ กระบวนการ ดำเนินการ ทางวินัย และอาญา

เกณฑ์การวัดระดับความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

โอกาส	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ตารางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง/ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)			ระดับ ความเสี่ยง
				Likelihood	Impact	Risk Score	
กระบวนการ การดำเนินงาน โครงการทุนการศึกษา พระราชทาน ม.ท.ศ. ปี ๒๕๖๘ สำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร รับผิดชอบจัดการประชุม เพื่อกลั่นกรองคัดเลือกผู้รับทุน พระราชทาน ม.ท.ศ. เพื่อนำส่งไปที่สำนักงาน ศึกษาธิการภาค ๑๑ และ สำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การดำเนินงานโครงการ ทุนการศึกษาพระราชทาน ม.ท.ศ. ปี ๒๕๖๘	๑	๑. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สกลนครยึดตามประกาศของ กระทรวงศึกษาธิการ โดยให้สำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร พิจารณา กลั่นกรอง คัดเลือกผู้ที่จะรับทุน พระราชทาน ม.ท.ศ. จังหวัดละ ๕ รายชื่อ ส่งมาที่สำนักงานศึกษาธิการ ภาค ๑๑ เป็นผู้รวบรวม เพื่อจัดประชุม คณะกรรมการระดับภาค พิจารณา กลั่นกรองคัดเลือกผู้รับทุน พระราชทาน ม.ท.ศ. และนำส่งไปที่ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ จำนวน ๖ ราย	ไม่พบประเด็นดังกล่าว				

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง/ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)			ระดับ ความเสี่ยง
				Likelihood	Impact	Risk Score	
	๒	๒. จัดการประชุมร่วมเพื่อพิจารณากลับกรองและจัดลำดับความสำคัญร่วมกันให้เหลือจำนวนรายชื่อผู้ผ่านความเห็นชอบตามจำนวนที่กำหนดในแต่ละภาคการศึกษา โดยที่ประชุมเลือกประธาน (ผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับ การคัดเลือก) และศึกษาธิการภาค เป็นกรรมการและเลขานุการ	เกิดความล่าเอียงในการจัดลำดับรายชื่อ ไม่ได้ยึดตามหลักเกณฑ์ที่ใช้พิจารณา อาจจะใช้ความสัมพันธ์หรือความรู้สึกส่วนตัว	๑	๔	๔	สูง
	๓	๓. ศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ให้การรับรองผลการกลั่นกรองร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัด	ไม่พบประเด็นดังกล่าว				

๓.๑.๓ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง และมาตรการป้องกันการทุจริต

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ได้นำกิจกรรมที่มีความเสี่ยงจากตาราง การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ที่มีค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยง การทุจริตระดับปานกลาง - สูง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงทุจริต

ขั้นตอน	เหตุการณ์ความเสี่ยง/ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริต/มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
จัดการประชุมร่วมเพื่อพิจารณากลับกรองและจัดลำดับความสำคัญร่วมกันให้เหลือจำนวนรายชื่อผู้ผ่านความเห็นชอบตามจำนวนที่กำหนดในแต่ละภาคการศึกษา โดยที่ประชุมเลือกประธาน (ผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับการคัดเลือก) และศึกษาธิการจังหวัด สกลนครเป็นกรรมการ และเลขานุการ	เกิดความล่าเอียงในการจัดลำดับรายชื่อไม่ได้ยึดตามหลักเกณฑ์ที่ใช้พิจารณา อาจจะใช้ความสัมพันธ์หรือความรู้สึกส่วนตัว	สูง	ยึดตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ใน ๓ หลักเกณฑ์ที่มีน้ำหนักความสำคัญเท่าๆ กัน คือ ๑. เรียนดี ๒. ประพฤติดี ๓. มีความพร้อมเข้ารับการพัฒนา ศักยภาพ	ให้พิจารณาจากศักยภาพของนักเรียน ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยไม่ยึดโยงกับฐานจังหวัดที่เสนอรายชื่อนักเรียน	ต.ค. ๖๖ - ก.ย.๖๗	-	กลุ่มพัฒนาการศึกษา

๓.๒ กระบวนการ : กระบวนการจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ กรณีการจัดซื้อจัดจ้างที่มีการเอื้อประโยชน์หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๒.๑ การระบุความเสี่ยง

ประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้ตำแหน่งหน้าที่และอำนาจ
- ☒ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง โดยให้คัดเลือกโครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
- ☐ ความเสี่ยงต่อการทุจริตด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

๓.๒.๒ เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

โอกาส/ ผลกระทบ	๑	๒	๓	๔	๕
โอกาส (Likelihood)	เหตุการณ์ ไม่น่ามีโอกาสเกิด การกระทำทุจริต หรือไม่เกิดขึ้นเลย	เหตุการณ์/ โอกาส เกิดการ กระทำทุจริต มากกว่า ๑ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/ โอกาส เกิดการ กระทำ ทุจริต มากกว่า ๒ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/ โอกาส เกิด การกระทำ ทุจริตมากกว่า ๓ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/ โอกาสเกิดการ กระทำทุจริต มากกว่า ๔ ครั้ง ต่อปี
ผลกระทบ (Impact)	แทบจะไม่มี ผลกระทบ	ปรากฏว่าข่าว ที่อาจพาดพิง คนในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส	หน่วย ตรวจสอบของ หน่วยงาน หรือ หน่วย ตรวจสอบ จากภายนอก เข้าตรวจสอบ ข้อเท็จจริง	เกิดความ เสียหาย ด้าน ภาพลักษณ์ ของหน่วยงาน ในเรื่องความ โปร่งใส ขององค์กร	เกิดความ เสียหาย ด้านภาพลักษณ์ ของหน่วยงาน และนำไปสู่ กระบวนการ ดำเนินการ ทางวินัย และอาญา

เกณฑ์การวัดระดับความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

โอกาส	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ตารางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง/ประเด็น ความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			ระดับ ความเสี่ยง
				Likelihood	Impact	Risk Score	
การจัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR) หรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ กรณีการจัดซื้อจัดจ้างที่มีการเอื้อประโยชน์หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๑	๑. การจัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR) หรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ กรณีการจัดซื้อจัดจ้างที่มีการเอื้อประโยชน์หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะที่จะซื้อหรือจ้าง ปฏิบัติเอื้อประโยชน์หรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบ	คณะกรรมการที่ดำเนินการจัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR) หรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะที่จะซื้อหรือจ้าง ปฏิบัติเอื้อประโยชน์หรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๒	๓	๖	ปานกลาง

๓.๒.๓ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง และมาตรการป้องกันการทุจริต

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ได้นำกิจกรรมที่มีความเสี่ยงจากตาราง การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ที่มีค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ระดับปานกลาง - สูง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงทุจริต

ขั้นตอน	เหตุการณ์ความเสี่ยง/ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริต/ มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
การจัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR) หรือรายละเอียด คุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง ที่มีการเอื้อประโยชน์หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องคณะกรรมการ จัดทำร่างขอบเขตของงาน หรือรายละเอียด คุณลักษณะเฉพาะที่จะซื้อ หรือจ้าง ปฏิบัติเอื้อประโยชน์ หรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบ	คณะกรรมการ ที่ดำเนินการจัดทำร่าง ขอบเขตของงาน (TOR) หรือรายละเอียด คุณลักษณะเฉพาะที่จะซื้อ หรือจ้าง ปฏิบัติ เอื้อประโยชน์หรือไม่ ปฏิบัติตามระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง	ปาน กลาง	๑. การกำหนดบุคคล เป็นคณะกรรมการในการจัดทำร่าง ขอบเขตของงาน (TOR) หรือ การกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะ เฉพาะของพัสดุ กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง นั้น ต้องให้มีเนื้อหาความชัดเจน และครอบคลุม มีลักษณะของงาน ในคำสั่งการแต่งตั้งกรรมการฯ ๒. สร้างความตระหนักให้กับบุคลากร ในการจัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR) หรือการกำหนดรายละเอียด คุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ ที่จะดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไป ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๓. กำกับ ติดตาม และตรวจสอบ การจัดทำร่างขอบเขตของงาน	๑. แต่งตั้งคณะบุคคล จัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR) หรือการกำหนด รายละเอียดคุณลักษณะ เฉพาะของพัสดุที่จะจัดซื้อ หรือจัดจ้างที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญให้ครอบคลุม ลักษณะของงานซื้อ หรืองานจ้างให้สอดคล้อง กับงบประมาณและ ความต้องการของผู้ใช้ ไม่เกินความจำเป็น ๒. ประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจ ให้กับผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง กับ การจัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR) หรือการกำหนด รายละเอียดคุณลักษณะ เฉพาะที่จะจัดซื้อหรือจัดจ้าง ให้กำหนดโดยมีความหมาย ที่ชัดเจน ไม่กำกวม	ต.ค. ๖๗ - ก.ย.๖๘	พ.ร.บ. งบประมาณ รายจ่าย ประจำปี ๒๕๖๘	กลุ่ม อำนาจการ หรือ คณะกรรมการ กำหนด TOR

ขั้นตอน	เหตุการณ์ความเสี่ยง/ประเด็น ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริต/ มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
				กรณีใช้ศัพท์เทคนิคหรือศัพท์ เฉพาะให้อธิบายความหมาย ให้ชัดเจน ไม่ขัดกับกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง ๓. มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบ กำกับ ติดตาม และตรวจสอบ การจัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR) หรือการกำหนด รายละเอียดคุณลักษณะ เฉพาะของพัสดุ			

๓.๓ กระบวนการ : การขอใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนเอกชน

๓.๓.๑ การระบุความเสี่ยง

ประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้ตำแหน่งหน้าที่และอำนาจ
- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง โดยให้คัดเลือกโครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
- ☒ ความเสี่ยงต่อการทุจริตด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

๓.๓.๒ เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

โอกาส/ ผลกระทบ	๑	๒	๓	๔	๕
โอกาส (Likelihood)	เหตุการณ์ ไม่น่ามีโอกาสเกิด การกระทำทุจริต หรือไม่เกิดขึ้นเลย	เหตุการณ์/ โอกาส เกิดการ กระทำทุจริต มากกว่า ๑ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/ โอกาส เกิดการ กระทำ ทุจริต มากกว่า ๒ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/ โอกาส เกิด การกระทำ ทุจริตมากกว่า ๓ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/ โอกาสเกิดการ กระทำทุจริต มากกว่า ๔ ครั้ง ต่อปี
ผลกระทบ (Impact)	แทบจะไม่มี ผลกระทบ	ปรากฏว่าข่าว ที่อาจพาดพิง คนในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส	หน่วย ตรวจสอบของ หน่วยงาน หรือ หน่วย ตรวจสอบ จากภายนอก เข้าตรวจสอบ ข้อเท็จจริง	เกิดความ เสียหาย ด้าน ภาพลักษณ์ ของหน่วยงาน ในเรื่องความ โปร่งใส ขององค์กร	เกิดความ เสียหาย ด้านภาพลักษณ์ ของหน่วยงาน และนำไปสู่ กระบวนการ ดำเนินการ ทางวินัย และอาญา

เกณฑ์การวัดระดับความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

โอกาส	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ตารางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง/ ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			ระดับ ความเสี่ยง
				Likelihood	Impact	Risk Score	
กระบวนการงานการขอใบอนุญาตจัดตั้ง โรงเรียนเอกชน	๑	ผู้ยื่น ยื่นคำขอจัดตั้งโรงเรียน พร้อมเอกสารและขอชำระ ค่าธรรมเนียม ๕๐๐ บาท	ไม่พบประเด็นดังกล่าว				
	๒	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความ ถูกต้อง	๑. เรียกเก็บทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดเพื่ออำนวยความสะดวกหรือความ รวดเร็วในการดำเนินการ ๒. ประวิงเวลาในการ ตรวจสอบเอกสาร เพื่อเรียก ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ	๑	๔	๔	สูง
	๓	แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจ มาตรฐานการจัดตั้งโรงเรียน ในระบบ	๑. มีการกำหนดคุณสมบัติตัว บุคคลที่เอื้อประโยชน์ เพื่อเข้า ร่วมเป็นคณะกรรมการฯ โดยวิธีแต่งตั้ง ๒. เรียกทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดจากผู้ยื่นคำขอ	๑	๔	๔	สูง

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง/ ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			ระดับ ความเสี่ยง
				Likelihood	Impact	Risk Score	
			เพื่อให้ผ่านมาตรฐานการ จัดตั้งโรงเรียน ๓. ประเมินเวลาในการตรวจ มาตรฐานการจัดตั้งโรงเรียน เพื่อเรียกทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดจากผู้ยื่นคำขอ				
	๔	ผู้อนุญาตพิจารณา	๑.เรียกเก็บทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดจากผู้ยื่นคำขอ จัดตั้งโรงเรียนเพื่อเอื้อ ประโยชน์ต่อการพิจารณาใน การออกใบอนุญาต ๒.ประเมินเวลาในการพิจารณา ในการออกใบอนุญาตการ จัดตั้งโรงเรียนเพื่อเรียก ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด จากผู้ยื่นคำขอ	๑	๔	๔	สูง

๓.๓.๓ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง และมาตรการป้องกันการทุจริต

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ได้นำกิจกรรมที่มีความเสี่ยงจากตาราง การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ที่มีค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
ระดับปานกลาง - สูง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงทุจริต

ขั้นตอน	เหตุการณ์ความเสี่ยง/ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริต/ มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้อง	๑.เรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่ออำนวยความสะดวก หรือความรวดเร็วในการในการดำเนินการ ๒.ประวิงเวลาในการตรวจสอบเอกสาร เพื่อเรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ยื่นคำขอ	สูง	๑.ปลูกฝังสร้างวัฒนธรรมความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้ ๒.ให้ความรู้ด้านกฎหมายและจริยธรรมให้กับบุคลากร ๓.ติดประกาศกระบวนกรขอใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนเอกชนให้ประชาชนที่ขอรับบริการรับทราบขั้นตอนและระยะเวลาที่ชัดเจน ๔.มีช่องทางที่ประชาชนหรือผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนสามารถติดต่อสอบถามหรือแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่หรือภารกิจของหน่วยงานผ่านช่องทางออนไลน์หรือแสดงเครือข่ายสังคม	๑.จัดอบรมให้ความรู้ด้านกฎหมาย จริยธรรมและการต่อต้านการทุจริตให้กับบุคลากรในสังกัดกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน ๒.จัดทำและมีการติดตามประกาศกระบวนกรขอใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนเอกชนให้ประชาชนที่ขอรับบริการทราบขั้นตอนและระยะเวลาที่ชัดเจน ณ จุดให้บริการ ๓.แสดงช่องทางที่ประชาชนหรือผู้ยื่นคำขอใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนสามารถติดต่อสอบถามหรือแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานผ่านช่องทางออนไลน์ของหน่วยงานโดยเป็นการสื่อสารสองทาง	มี.ค. ๒๕๖๘ - ก.ย. ๒๕๖๘	-	กลุ่มส่งเสริมการศึกษา เอกชน สนง.ศธจ. สกลนคร

ขั้นตอน	เหตุการณ์ความเสี่ยง/ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริต/ มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
			ออนไลน์ของหน่วยงานโดยเป็น การสื่อสารสองทาง ๕.ให้ผู้บริหารกำหนดนโยบายใน การลงโทษผู้กระทำความผิดอย่าง เข้มงวด เคร่งครัด และต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงโทษ ที่จะได้รับ ๖.การยื่นขอจัดตั้ง/อนุญาต โรงเรียนผ่านระบบออนไลน์หรือ ทางอิเล็กทรอนิกส์ และจัดส่งเอกสารทางไปรษณีย์ ถึงคณะกรรมการโดยตรง โดยไม่ระบุด่วนสังกัด	๔.จัดทำระบบการขอจัดตั้ง/ อนุญาตโรงเรียนเอกชนผ่าน ระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อลดการ ใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน			
แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ มาตรฐานการจัดตั้งโรงเรียนใน ระบบและโรงเรียนนอกระบบ	๑.การกำหนดคุณสมบัติตัว บุคคลที่เอื้อประโยชน์ เพื่อ เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการฯ โดยวิธีแต่งตั้ง ๒.เรียกรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดจากผู้ยื่นคำ ขอเพื่อให้ผ่านมาตรฐานการ จัดตั้งโรงเรียนเอกชน	สูง	แต่งตั้งคณะกรรมการฯจาก หน่วยงานต่าง ๆ โดยแต่ละ คณะกรรมการจะต้องเป็นผู้มี คุณสมบัติความรู้ที่เกี่ยวข้องกับ การตรวจมาตรฐาน ฯ เช่น เป็น ผู้มีความรู้ด้านกฎหมาย เป็นผู้ มีความรู้ด้านวิศวกรรม เป็นผู้ มีความรู้ด้านมาตรฐานการจัด การศึกษา เป็นต้น	จัดอบรมให้ความรู้ด้านกฎหมาย จริยธรรม และการต่อต้านการ ทุจริตให้กับบุคลากรในกลุ่ม ส่งเสริมการศึกษาเอกชน และ บุคลากรท่านอื่น ๆ ในสังกัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สกลนคร	มี.ค. ๒๕๖๘ - ก.ย. ๒๕๖๘	-	กลุ่มส่งเสริม การศึกษา เอกชน สนง.ศธจ. สกลนคร

ขั้นตอน	เหตุการณ์ความเสี่ยง/ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริต/ มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
	๓.ประวิงเวลาในการตรวจ มาตรฐานการจัดตั้งโรงเรียน เพื่อเรียกทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดจากผู้ยื่นคำ ขอ						
ผู้อนุญาตพิจารณา	๑.เรียกรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดจากผู้ยื่นคำ ขอจัดตั้งโรงเรียนเพื่อเอื้อ ผลประโยชน์ต่อการ พิจารณาในการออก ใบอนุญาต ๒.ประวิงเวลาในการ พิจารณาในการออก ใบอนุญาตการจัดตั้ง โรงเรียนเพื่อเรียกทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ ยื่นคำขอ	สูง	ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน แสดงเจตนากรณีหรือค้ำประกันว่าจะ ปฏิบัติหน้าที่และบริหาร หน่วยงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และเป็นไปตามหลักธรร มาภิบาล	๑.ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน แสดงเจตนากรณีหรือค้ำประกันว่าจะ ปฏิบัติหน้าที่และบริหาร หน่วยงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และเป็นไปตามหลักธรร มาภิบาล ๒.ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีใน การบริหารงานอย่างซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และเป็นไปตาม หลักธรรมาภิบาล ๓.กำชับ กำกับ ดูแล ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงาน ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส	มี.ค. ๒๕๖๘ - ก.ย. ๒๕๖๘		กลุ่มส่งเสริม การศึกษา เอกชน สนง.ศธจ. สกลนคร

ส่วนที่ ๔
การติดตามและการรายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๔.๑ ปฏิทินการดำเนินงาน

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ได้กำหนดปฏิทินการดำเนินงานประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ปฏิทินการดำเนินงาน
๑. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๘
๒. ดำเนินการจัดประชุมหารือการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘	วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๘
๓. ประชุมคณะทำงานประเมินและจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต และประพฤติมิชอบของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๘
๔. นำเสนอร่างแผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนครประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร เห็นชอบ	ภายในวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๘
๕. แจ้งทุกกลุ่ม/หน่วยในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร จัดทำแผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ให้เชื่อมโยง และสอดคล้องกับแผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	ภายในวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘
๖. ให้ผู้รับผิดชอบ รายงานแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ไปยังสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๑	ภายในวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๘
๗. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร รายงานรอบที่ ๑ รายงานแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ไปยังและศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ	ภายในวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๘
๘. แจ้งทุกกลุ่ม/หน่วยในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ดำเนินการตามแผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	ตั้งแต่วันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๘ เป็นต้นไป
๙. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร รายงานผลการประเมินรอบที่ ๒ จัดส่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	ภายในวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘

บรรณานุกรม

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, (2568), แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568, กรุงเทพฯ :
ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ (ศปท.ศธ),

ภาคผนวก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มอำนวยการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร โทร ๐ ๔๒๗๑ ๒๕๑๔

ที่ ศธ ๐๒๑๑๑/..... วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง แต่งตั้งคำสั่งคณะทำงานจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

เรียน ศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

ด้วยหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องกำหนดแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง และวางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร และเพื่อให้การดำเนินงานการพัฒนาระบบราชการ ๔.๐ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด พร้อมทั้งเป็นเครื่องมือการประเมินระบบบริหารในเชิงบูรณาการในการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ของส่วนราชการกับเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาของประเทศ

กลุ่มอำนวยการ พิจารณาแล้วเห็นควรแต่งตั้งคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและต่อเนื่อง เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด เป็นไปตามหลักเกณฑ์และสอดคล้องกับวิธีการที่กำหนด รายละเอียดดังแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสุภาพร ดีเลิศ)

นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการพิเศษ

(นางธนพรกร กวณาลัย)
ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ

ไปดอฉนาส

(นางผ่องศรี ทับทิมทอง)
รองศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

๑๘ มี.ค. ๒๕๖๗

- ดอฉนาส

(นายสมาน เวียงปฏี)
ศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร
๑๘ มี.ค. ๒๕๖๗

คำสั่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา

ที่ ๓๖ /๒๕๖๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานและจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ด้วยหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องกำหนดแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง และวางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) ถือเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการบริหารเชิงยุทธศาสตร์เป็นกระบวนการมุ่งเน้นความสำคัญหรือชี้ให้เห็นถึงความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และเป็นการเตรียมองค์กรไว้ล่วงหน้าอย่างมีเหตุผล มีหลักการ โดยจะชี้ให้เห็นถึงโอกาสที่จะเกิดความล้มเหลวในการดำเนินงาน และสามารถบริหารความเสี่ยงที่เกิดขึ้น อันจะช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุจุดมุ่งหมาย ตามวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และพันธกิจ ที่กำหนดไว้ได้ และเพื่อให้การดำเนินการพัฒนาระบบระบบราชการ ๔.๐ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สงขลา เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด พร้อมทั้งเป็นเครื่องมือการประเมินระบบบริหาร ในเชิงบูรณาการในการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ของส่วนราชการกับเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาของประเทศ ของรัฐ เพื่อป้องกันการทุจริต มีความโปร่งใส และสามารถสร้างสภาพแวดล้อมภายในที่มุ่งเน้นการบรรลุ ผลสัมฤทธิ์ การติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินงาน ที่อาจจะเกิดผลกระทบทั้งระยะสั้นและ ระยะยาว อย่างต่อเนื่อง ด้วยกลไกและเทคโนโลยีดิจิทัล อีกทั้งเป็นการส่งเสริมการบริหารความเสี่ยงให้สามารถ ดำเนินการได้อย่างถูกต้อง ทันเหตุการณ์ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและมุ่งเน้นให้เกิดผลลัพธ์ที่นำไปสู่การพัฒนาประเทศตามทิศทางยุทธศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา จึงจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงดังกล่าวให้เป็นไป ด้วยความเรียบร้อยและต่อเนื่อง เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ตามหลักเกณฑ์และสอดคล้อง กับวิธีการกำหนด จึงแต่งตั้งคณะทำงานและจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติ มิชอบ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

๑. คณะทำงานประกอบด้วย

๑.๑ ศึกษาธิการจังหวัดสงขลา	ประธานคณะทำงาน
๑.๒ รองศึกษาธิการจังหวัดสงขลา	รองประธานคณะทำงาน
๑.๓ ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ	คณะทำงาน
๑.๔ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา	คณะทำงาน
๑.๕ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน	คณะทำงาน
๑.๖ ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	คณะทำงาน
๑.๗ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล	คณะทำงาน

/๑.๘ ผู้อำนวยการ...

๑.๘	ผู้อำนวยการกลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน	คณะทำงาน
๑.๙	ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล	คณะทำงาน
๑.๑๐	นายจักรพรรณ ดิษฐเนตร นิติกรชำนาญการพิเศษ	คณะทำงาน
๑.๑๑	นางชุดิมา ศูนย์จันทร์ นักวิชาการพัสดุชำนาญการ	คณะทำงาน
๑.๑๒	นางสุภาพร ดีเลิศ นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการพิเศษ	คณะทำงานและเลขานุการ
๑.๑๓	นางสาวสิรินนา สืบสิมมา นิติกรปฏิบัติการ	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะทำงานที่ได้รับแต่งตั้งมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑) จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและพฤติกรรมมิชอบ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติในรูปแบบบูรณาการ มีองค์ประกอบที่ตีครบถ้วน โดยมีการกำหนดนโยบาย กระบวนการข้อเสนอแนะ ที่ชัดเจนและเป็นระบบ

๒) วิเคราะห์ความเสี่ยงขององค์กรที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของโครงการ กระบวนการยุทธศาสตร์ เป้าหมายและผลสำเร็จ เพื่อพิจารณาและให้นโยบาย

๓) พิจารณาความพอเพียงของมาตรฐานการ วิธีการควบคุมความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงอย่างสมเหตุสมผล เพื่อลดความเสี่ยงและให้เกิดความมั่นใจในการดำเนินงาน ลดความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นหรือหากเกิดขึ้นก็อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

๔) ติดตามผลการจัดการความเสี่ยงขององค์กร โดยมีแผนงานที่ชัดเจนสามารถบรรลุเป้าหมาย ในแผนงานได้ครบถ้วน มีการกำหนดระดับความรุนแรงแยกรายปัจจัยเสี่ยง กำหนดเป้าหมายในเชิงระดับความรุนแรงที่คาดหวังและสามารถรายงานความรุนแรงของแต่ละปัจจัยตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๕) กำกับให้มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยง จัดทำและพิจารณาทบทวนแผนบริหารความเสี่ยงประจำปีขององค์กร และเสนอต่อผู้บังคับบัญชา อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ นโยบาย กฎระเบียบ คำสั่ง และคู่มือการ

๖) ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการความเสี่ยง และระบบควบคุมรวมทั้งข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างทั่วถึงทั้งองค์กร

๗) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายสมาน เวียงปฏี)

ศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายสมาน เวียงปฏี

ศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

คณะผู้จัดทำ

นายคุณุตม์ แสนอาจ

รองศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

นางผ่องศรี ทับทิมทอง

รองศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

นายณักรบ หอมไกรลาศ

ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน

นางธนิกากร กิตติภาววัลย์

ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ

นางสุภาพร เวียงสมุทร

ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล

นายยงตุพร อังกาสิทธิ์

ผู้อำนวยการกลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน

นางอรุณรุ่ง โยธสิงห์

ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

นางสาวภูษณิศรา โพธิราช

ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน

นายททอง ผาเพียว

นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

นายจักรพรรณ ดิษฐเนตร

ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา

นางสุภาพร ดีเลิศ

นิติกรชำนาญการพิเศษ

นางชุติมา ศูนย์จันทร์

นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการพิเศษ

นางสาวสิรินนา สืบสิมมา

นักวิชาการพัสดุชำนาญการ

นางสาวผุสดี แสงดารา

นิติกรปฏิบัติการ

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร
ถนนศูนย์ราชการ ตำบลธาตุเชิงชุม
อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๔๒๗๑ ๒๕๑๔ โทรสาร ๐ ๔๒๗๑ ๒๕๑๕

